

AFSCHRIJF!

PA/dw.

Djakarta, 6 Mei 1950.

Hoogheid,

Ik dank Uwe Hoogheid voor het onderhoud dat Zij aan de Plaatsvervangende Hoge Commissaris en mij op 5 Mei j.l. wilde toestaan. Het zij mij vergund enkele punten uit ons gesprek vast te leggen teneinde te voorkomen dat dien- aangaande eventueel op een later tijdstip twijfel zou kunnen rijzen.

Aan Uwe Hoogheid mocht worden medegedeeld dat de Commandant van de Nederlandse landstrijdkrachten in Indonesië na overleg met de plaatsvervangende Hoge Commissaris en mij heeft besloten stappen te ondernemen teneinde op korte termijn het garnizoen op Ambon dat thans de orders van de Legerleiding niet meer opvolgt, onder het gezag van de Legerleiding terug te brengen.

Daartoe zal op Maandag a.s. de Territoriaal Commandant Oost-Indonesië van de Nederlandse landstrijdkrachten zich begeven naar Ambon in gezelschap van vertegenwoordigers van het Hoge Commissariaat voorsien van duidelijk opdrachten vanwege de plaatsvervangende Hoge Commissaris en de Commandant van de Nederlandse landstrijdkrachten om zal worden gepoogd de ongehoorzamen in hun kampementen te doen terugkeren. Zij die de orders opvolgen welke hun zullen worden gegeven, zullen worden afgevoerd op schepen welke hiertoe inmiddels in gereedheid zijn gebracht. Degenen die ongehoorzaam blijven, zullen uit het KNIL worden gestoten en geen enkele hulp kunnen dezen verder verwachten van Nederlandse zijde met betrekking tot de verzekering van hun toekomst, hetzij als militair, hetzij als burger.

Mocht blijken dat een belangrijk aantal militairen de gegeven orders niet opvolgt, zo zullen door de vertegenwoordigers van het Hoge Commissariaat maatregelen worden genomen om de Nederlandse burgers, thans nog op Ambon aanwezig, af te voeren. De afvoer van de militairen welke zich op Ambon wederom zullen stellen onder de leiding van hun officieren zal overeenkomstig Uw verzoek plaatsvinden naar garnizoenen buiten Oost-

Aan:

Zijne Hoogheid Sultan Hamengku Buwono IX,
Minister van Defensie van de Verenigde Staten van Indonesië,
D J A K A R T A .

Indonesië. Het was Uw wens, dat deze groep niet in haar geheel in een bepaald garnizoen wordt samengebracht, doch in enkele groepen wordt opgedeeld. Mijnerzijds zal de Chef van de Generale Staf worden uitgenodigd zich in verbinding te stellen met de Kolonel Simatupang om in gemeenschappelijk overleg en in het licht van de komende gebeurtenissen vast te stellen hoe deze dislocatie zal kunnen worden geregeld.

In verband met de aankondiging welke ik Uwer Hoogheid mocht doen dat de Nederlandse Legerleiding voornemens is op korte termijn wijziging te brengen in het troepencommando Oost-Indonesië, en aannemende dat de opvolger van de Kolonel Schotborg met de Territoriaal Commandant APRIS overeenstemming zal kunnen bereiken omtrent de toelating in Oost-Indonesië van demobiliserende KNIL-militairen, mocht ik met Uwe Hoogheid vaststellen van hoeveel belang het is, dat een spoedig herstel van de mogelijkheid om de demobilisanten van het KNIL via bepaalde centra in Oost-Indonesië hun uiteindelijke bestemming te doen bereiken, tot stand wordt gebracht. Dit herstel is van wezenlijke betekenis voor het welalagen van het schema van de reorganisatie dat door de Nederlandse Legerleiding is vastgesteld.

Uwe Hoogheid was bereid ook Mijnerzijds ertoe bij te dragen dat op een zo vroeg mogelijk tijdstip de doorgangskampen in Oost-Indonesië voor deze demobilisanten wederom beschikbaar komen, voor zover dit althans in Haar vermogen ligt.

De reorganisatie van het Indonesische gedeelte van het KNIL wordt eveneens beïnvloed door de beschikbare vervoerscapaciteit ter zee. Ik moge herhalen van hoeveel belang daarvoor is het in voldoende mate beschikbaar zijn van kleinere vaartuigen, die vanuit verzamel-rayons in Oost-Indonesië demobilisanten naar hun uiteindelijke bestemming moeten afvoeren. Met waardering heb ik uit de reacties van Uwe Hoogheid mogen opmaken, dat Zij bereid is mede te werken tot het beschikbaar stellen van voldoende van deze vaartuigen. Mijnerzijds herhaal ik gaarne de mededeling Uwe Hoogheid mondeling gedaan, dat van Nederlandse zijde enkele voor troepenvervoer geschikte oceanoschepen bezut zullen worden voor de afvoer van grotere aantallen demobilisanten naar Oost-Indonesië.

De reorganisatie van het KNIL kan in belangrijke mate worden beïnvloed door het tempo waarin de overgang van Indonesische militairen van het KNIL die daartoe de wens te kennen geven, naar de strijdkrachten der RIS kan plaatshebben. Ik moge er Uw aandacht op vestigen, dat de Nederlandse Legerleiding niet geheel gerust is omtrent de procedure, zoals deze thans bij het bepalen van de overgang en in het bijzonder de benoeming van het benodigde kader van deze onderdelen, wordt gevolgd. De Nederlandse Legerleiding heeft de indruk, dat door een verbeterde samenwerking in dit opzicht spoediger resultaten zullen kunnen worden bereikt.

Ik

Ik heb met waardering kennis genomen van de opvatting van Uwe Hoogheid, welke de mijne volkomen dekt, dat deze aangelegenheden, indien zij worden aanvaard als gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor beide partijen, tot goede resultaten zullen kunnen voeren en dat U in verband daarmee met mij van oordeel was, dat aan de verantwoordelijke leden aan beide zijden met nadruk zal moeten worden voorgehouden hoezeer bij het optreden van vertragingen aller medewerking noodzakelijk zal zijn om spoedige beslissingen, welke een vlotte overgang kunnen waarborgen, te verzekeren.

Mijnerzijds zal aan de Chef van de Generale Staf worden verzocht om in alle gevallen waarin naar het oordeel van de Nederlandse Legerleiding storende vertraging optreedt, daarvan onverwijld mededeling te doen aan de Kolonel Simatupang, van wiens bereidheid ik met erkentelijkheid kennis neem om er mijnerzijds toe mede te werken, dat de oorzaken van dergelijke vertragingen onverwijld worden weggenomen.

Ik begriep de aarzeling, welke in het bijzonder ten aanzien van onderdelen in Oost-Indonesië thans Uwerzijds bestaat tegen de onverwijld overgang van onderdelen naar de APRIS, doch ik zou Uwe Hoogheid in het belang van de voortgang der regelmatige reorganisatie van het KNIL wel dringend willen verzoeken om Eerzijds alle medewerking te willen verlenen om door duidelijke aanwijzingen, dat U de overgang blijft wensen, bepaalde geweligheden aan de zijde van Uw medewerkers weg te nemen.

Ik bevestig bij deze gaarne hoezeer de Nederlandse Regering en met Haar de Legerleiding in Indonesië erop gesteld is om de reorganisatie van het KNIL op 26 Juli a.s. te doen eindigen. Indien de hierboven weergegeven factoren, welke op de overgang van het Indonesische gedeelte van het KNIL van invloed zijn, in openbaar gemeenschappelijk overleg met gezamenlijke inspanning, gericht op het doel van een tijdige reorganisatie, kunnen worden beheerst, ben ik overtuigd, dat op 26 Juli het gemeenschappelijk doel zal kunnen worden bereikt.

Gaarne herhaal ik mijn bereidheid om te bevorderen, dat de Nederlandse Regering zo spoedig mogelijk een openbare mededeling doet omtrent het ogenblik waarop het KNIL in Indonesië zal ophouden te bestaan. Uwe Hoogheid vereerleve mij aan deze bereidheid op dit ogenblik de vraag te verbinden of het mogelijk is dat Eerzijds aan de Nederlandse Regering de verzekering kan worden gegeven, dat zowel ten aanzien van de beschikbaarstelling van doorgangskampen in Oost-Indonesië voor ongewapende demobilisanten als het verzekeren van een voldoende transportcapaciteit ter zee, alsook het arbeiden in volledige samenwerking met de Nederlandse Legerleiding inzake de overname door de APRIS van onderdelen van het KNIL, door het Ministerie van Defensie van de RIS en de bevoegde leiding van de

APRIS

APRIS alle medewerking verisend zal worden aan de Nederlandse Legerleiding, tensinds ook door maatregelen hererijds in goede samenwerking met de Nederlandse Legerleiding te bevorderen, dat de afwikkeling van de reorganisatie van het Indonesische gedeelte van het KNIL op 26 Juli sal kunnen zijn geëindigd.

Herhalende dat naar mijn overtuiging door een samenwerking als hierboven omschreven het gemeenschappelijke doel sal kunnen worden bereikt, sou ik Uwe Hoogheid willen verklaren gaarne bereid te zijn in overweging te nemen om nog voor mijn vertrek naar Nederland, tezamen met Uwe Hoogheid tot zodanige gemeenschappelijke afspraken te komen, dat in een gemeenschappelijke mededeling bekendheid sou kunnen worden gegeven aan de bij Uwe Hoogheid en mij - en met ons de leiders van onze strijdkrachten - bestaande wil om op bovengenoemde datum het proces der reorganisatie van het KNIL voor zover het het Indonesische gedeelte betreft, te doen beëindigen, waarna het KNIL sal worden opgeheven en de overblijvende belangen in Indonesië van dit Leger door een afwikkelingsbureau sullen worden afgehandeld.

Tenslotte moge ik Uwe Hoogheid in herinnering brengen, dat de plaatsvervangende Hoge Commissaris tijdens ons gesprek de vraag stelde of Uwerzijds bezwaar sou bestaan tegen het op de normale wijze in het reorganisatie-proces van het KNIL opnemen van een aantal van 169 gedetimerden van het KNIL, die, naar uit onderzoek is gebleken, op slechts onbelangrijke wijze betrokken zijn geweest in de oep van Bandung van 23 Januari j.l. Uwe Hoogheid was bereid op korte termijn nader te overwegen of dit mogelijk sal zijn en daaromtrent de uitslag aan het Hoge Commissariaat te doen toekomen.

Onder betuiging van mijn bijzondere hoogachting heb ik de eer te zijn van Uwe Hoogheid,

w.g. W.H. Fockema Andreas.

STAATSECRETARIS VAN OORLOG.